

## Bibliografia

1. Ustawa z dnia 15 września 2000 r. o referendum lokalnym (Dz.U. 2000 nr 88 poz. 985).
2. Czaplicki K. W., *Ustawa o referendum lokalnym: komentarz*, Warszwa - Kraków 2007.
3. Kotulski M., *Referendum lokalne*, Ruch prawniczy, ekonomiczny i socjologiczny 2017 zeszyt 3.
4. Olechno A., *Referendum lokalne w Polsce i na Ukrainie - uwagi prawno porównawcze*, [w:] Internacjonalizacja administracji publicznej, red. Z. Czarnik, J. Posłuszny, L. Żukowski, Warszawa 2015.
5. Uziębło P. J., *Ustawa o referendum lokalnym: komentarz*, Warszawa 2008.
6. Wierzbica A., *Referendum i wybory oraz zarządzenia i uchwały jednostek samorządu terytorialnego*, Warszawa 2014.

**Karolina Szelągowska**

Law student, 4<sup>th</sup> year,

Faculty of Law and Administration

University of Warmia and Mazury im Olsztyn

## EFFECTIVENESS OF THE EASTERN PARTNERSHIP'S OPERATION ON THE EXAMPLE OF UKRAINE

The main objective of the Eastern Partnership is bilateral cooperation between countries partnerships with the European Union at both political and economic levels. The Eastern Partnership is part of the European Neighborhood Politics that includes the EU's eastern neighbors: Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Moldova and Ukraine [1]. In the Prague Declaration of 2009 which established the Eastern Partnership, it was stated that the Eastern Partnership aims to "create conditions for accelerating the process of political association and further economic integration between the European Union and the partner countries concerned" as well as "give extra momentum to economic development," social and regional (...) [6]. Facilitate good governance, in the financial sector, it will stimulate regional development and social cohesion, and help to reduce socio-economic disparities in partner countries [2]". The initiative of the Eastern Partnership is a long-term effort for the common good. The European Union depends on strong, diversified and mutually beneficial cooperation with all Partnership countries, regardless of their level of ambition towards the European Union. In exchange for taking up political and economic reforms, the Partnership offers: new contractual relations in depth, comprehensive free trade agreements, visa liberalization and a multilateral forum for discussions on these matters [6]. The Eastern Partnership provides a solid framework for multilateral cooperation and facilitates the deepening of bilateral cooperation with the EU. It is a very relatively young and constantly developing form of cooperation. Let's see what impact the Partnership has on development. How does the Eastern Partnership work? First of all, finance. For example, for the implementation of the objectives of the Eastern Partnership in the years 2010-2013, the European Commission has allocated funds in the amount of 1.9 billion euro from the European Neighborhood and Partnership Instrument [7]. EU funding is primarily aimed at supporting the political transformation of partner countries, supporting the construction of market economies in these countries and promoting sustainable development [7]. They are also

supported The European Fund for Democracy and Human Rights supports mainly projects that strengthen the functioning of civil society and respect for human rights. The Investment Facility for Neighborhood, on the other hand, supports infrastructural investments in areas such as energy, transport, environmental protection and entrepreneurship [5]. The annexation of Crimea by Russia and the war in Donbass caused that the social moods in Ukraine have changed radically at the most pro-European level in history. The new Ukrainian authorities signed in June 2014, and in September of that year they ratified the DCFTA (agreement between Ukraine and the EU on a deep and comprehensive free trade area), which ultimately came into force from the beginning of 2016. On June 11, 2017, visa liberalization entered. Regarding the issue of EU membership, it is still recognized by the Ukrainian authorities and society as one of the most important goals in the country's foreign policy.

At the same time, however, there is no new, ambitious EU program for Ukraine. The deterioration of relations started in 2015, when the EU agreed to delay the temporary implementation of the DCFTA due to groundless objections from Russia. A clear decline in EU-Ukraine relations was observed in 2016, when the EU delayed its commitments due to a referendum in the Netherlands and due to the introduction of a suspensive mechanism, which was necessary for the abolition of visas. Conflict also appeared when there was a discussion about maintaining sanctions against Russia. The deteriorating image of the European Union in Ukraine is also caused by crises through which the Union itself passes: migration, brexit etc. As a result, there is an increase in criticism and skepticism towards the EU in Ukraine.

Disappointment in Kiev is also caused by the limited effects of DCFTA on trade in goods (mainly the results of Ukrainian exports) between Ukraine and the EU. Brussels already in April 2014 introduced to Ukraine unilateral trade preferences (autonomous trade measures - ATM), reducing customs tariffs in accordance with DCFTA against production from Ukraine, while maintaining Ukrainian customs tariffs for EU production, which was to be a form of support for Kiev in the deepening economic crisis. ATM and DCFTA caused the EU to become the main trading partner of Ukraine (EU's share in exports increased from 26% in 2013 to 37% in 2016, and from 35% to 44% in import), however in real numbers total exchange fell dramatically (from USD 43.8 billion in 2013 to USD 30.4 billion in 2016) [3].

The last summit of the Eastern Partnership, which took place on November 24, 2017, did not introduce any breakthrough in Ukraine-European Union relations. There were no declarations regarding talks about Ukraine's membership. Only 20 common postulates have been identified for the entire Eastern Partnership and here they are:

- enhanced information activities and targeted support, especially for local civil society organizations;
- supporting entrepreneurs and granting loans in national currencies as part of partnerships with key international financial institutions;
- increasing partner countries' capacities so that they can benefit from opportunities related to trade with and between the EU itself;
- commitments to carry out reforms and specific investments in the area of energy efficiency;
- making better and safer transport connections by 2030 thanks to investments
- long-term to create a transport network between partner countries and the EU and between these countries themselves;

- a digital package, including specific stages leading to the adoption of a harmonized politics fixing roaming prices and reducing roaming tariffs between individual partner countries;
- easier and cheaper Internet access thanks to developing national broadband strategies and supporting job creation in the digital sector;
- a comprehensive new youth and education support package;
- a comprehensive, new communication approach on supporting the Eastern Partnership and strengthening strategic communication [4].

Based on the observation we can see that The Eastern Partnership by partner countries is treated as an opportunity for obtaining new technologies and low-interest loans, while Ukraine is interested very seriously in deepening relations with the European Union and treats the initiative somewhat as an obstacle on the way to achieving full membership. The reality of the Eastern Partnership has changed and now the prospect of Ukraine entering the EU is difficult. These were also the conclusions of the last meeting in November. The western part of the European Union strongly opposes the enlargement of the EU. The situation is not improved by the fact that the implementation of EU programs goes far too slowly, in addition, corruption is all the time, and in the background, territorial conflict.

As the largest country of the Eastern Partnership due to its potential and location, Ukraine maintains an intense political dialogue with the European Union. However, social, economic and political liberalization in this country is too slow. In addition, the general crisis that the European Union is undergoing does not make it easier. However, one should look optimistically in the future, the tendency of Ukrainian society is pro-European. The Eastern Partnership, however, is only a small step towards helping Ukraine. Progress is noticeable and it is very positive, you have to believe that the next few years will bring only changes for the better.

### Bibliografia

1. Partnerstwo Wschodnie. Analiza efektywnosci na przykładzie Ukrainy (2013) [electronic resource]. - Access: [http://workingpapers.wsiz.pl/pliki/working-papers/Szeligowski\\_WPS%204\\_102013.pdf](http://workingpapers.wsiz.pl/pliki/working-papers/Szeligowski_WPS%204_102013.pdf)
2. Wspólna deklaracja przyjęta podczas szczytu partnerstwa wschodniego w Pradze (2009) [electronic resource]. – Access:<http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?I=PL&f=ST%208435%202009%20INIT>
3. Ukraina, Mołdawia i Białoruś wobec Partnerstwa Wschodniego (2017) ) [electronic resource]. – Access: <https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/analizy/2017-11-22/ukraina-moldawia-i-bialorus-wobec-partnerstwa-wschodniego>
4. 20 Deliverables for 2020: Bringing tangible results for citizens (2017) [electronic resource].- Access: <http://www.consilium.europa.eu/media/31690/eap-generic-factsheet-digital.pdf>
5. Partnerstwo Wschodnie (2018) [electronic resource]. Access:<http://www.consilium.europa.eu/pl/policies/eastern-partnership/>
6. Partnerstwo Wschodnie w bieżącej polityce wschodniej Unii Europejskiej, Studia i Analizy Europejskie, (2012) Wyższa Szkoła Gospodarki w Bydgoszczy.
7. Więcej kasy na Partnerstwo Wschodnie? Jest sposób (2011) [electronic resource].- Access: [http://wyborcza.pl/1,76842,9497513,Wiecej\\_kasy\\_na\\_Partnerstwo\\_Wschodnie\\_Jest\\_sposob.html](http://wyborcza.pl/1,76842,9497513,Wiecej_kasy_na_Partnerstwo_Wschodnie_Jest_sposob.html)

8. Parlament Europejski, Rada Unii Europejskiej, (2006) Rozporządzenie (WE) nr 1638/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 2006 r. określające przepisy ogólne w sprawie ustanowienia Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa, Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej, L 310/1.

**Aleksander Struczewski**

Student IV roku Prawo

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

## PERSPEKTYWY PRAWNE INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ UKRAINY

### **Wstęp**

Początek współpracy między Ukrainą a Unią Europejską datuje się na okres po upadku Związku Radzieckiego czyli pod koniec roku 1991. W tym czasie Minister Spraw Zagranicznych Holandii, który wtedy sprawował Prezydencję w Komisji Europejskiej, w swoim piśmie do ówczesnego rządu Ukrainy w imieniu UE uznał niepodległość Ukrainy. Dążenia państwa ukraińskiego do integracji europejskiej są naturalnym kierunkiem. Po odzyskaniu niepodległości, Ukraina próbowała odciąć się od wpływów Rosji oraz prowadzić politykę balansującą między wschodem a zachodem. Wynikiem tego są między innymi starania Ukrainy o przyjęcie do UE i NATO, ale także wyjście ze Wspólnoty Państw Niepodległych [10].

### **1. Umowa o współpracy i partnerstwie między Ukrainą a Unią Europejską**

Pierwszą umową zawartą między Ukrainą a Unią Europejską była umowa o partnerstwie i współpracy (PCA – Partnership and Cooperation Agreement), która została podpisana 16 czerwca 1994 roku i weszła w życie 1 marca 1998 roku. Była to umowa terminowa, która wygasła 28 lutego 2008[1]. Wskazywała cztery główne cele współpracy: stworzenie odpowiednich ram do dialogu politycznego, wspieranie wysiłków państw w celu wzmacniania w nich demokracji i rozwijania gospodarki, wspieranie ich transformacji w gospodarki rynkowe, promowanie wymiany i inwestycji.

Najważniejszą kwestią wydaje się stworzenie odpowiednich ram do dialogu. Wymagało to dobrej koordynacji wszystkich działań oraz współpracy na najwyższych szczeblach. Priorytetowe było poprawienie bezpieczeństwa i stabilności Ukrainy, wprowadzenie demokratycznych zasad oraz dbanie o przestrzeganie praw człowieka. Ponadto równie kluczowy był rozwój gospodarki wolnorynkowej, rozwój swobody przepływu towarów oraz powolne znoszenie kolejnych barier handlowych. Zaaplikowano również prawa ochrony własności intelektualnej, szereg przepisów dla przedsiębiorców, w tym odnoszących się do ochrony pracowników oraz ułatwiono prowadzenie inwestycji. Podkreślono zaciśnięcie współpracy w najbardziej strategicznych sektorach gospodarki takich jak: nauka, transfer technologii, transport, rolnictwo czy energetyka. Generalnie umowa miała zacieśnić współpracę obu stron oraz przystosować ukraińskie regulacje do prawa europejskiego.

Ze względu na krótki termin obowiązywania umowy, 5 marca 2007 Ukraina i Unia Europejska rozpoczęły negocjacje odnośnie nowej umowy. Ich wynikiem jest umowa o stowarzyszeniu między UE i Ukrainą.

### **2. Układ o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Ukrainą**

Pod koniec 2009 roku na 13. szczycie UE – Ukraina strony uznały, że większość prac nad umową zmierza ku końcowi. Niestety sytuacja zmieniła się diametralnie w 2010 r. gdy wybory prezydenckie wygrał Wiktor Janukowycz. Nowy